Nᴱᴿ 39

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 3 Kwietnia v. s. 1825 roku.

Wiadomości Krajowe.

Gazeta petersburska, *Journal de St. Petersbourg*, pod dniem 24 donosi:

Hrabini *d'Elmpt*, mistrzyni dworu J. C. W. Wielkiey Xiężny Jeymości, Heleny, mianowana damą orderu ś. *Katarzyny* 2giey klassy.

Jenerał porucznik, Hrabia *Worońcow*, jenerał adjutant J. C. M. gubernator jeneralny Noweyrossyi i Bessarabii, przybył do stolicy.

D. 22 marca, po mszy, w pałacu zimowym, P. *Stratford Canning*, pełnomocnik N. K. J. Brytanii W. miał zaszczyt otrzymać wysłuchanie u Cesarza Jegomości, a potym u N. Cesarzowey Jeymości Matki, a to z okoliczności swojego wyjazdu.

Radca stanu, *Bantysz-Kamieński*, kamerjunker dworu J. C. M. mianowany gubernatorem cywilnym tobolskim, i wyniesiony do rangi rzeczywistego radcy stanu, na mieyscu radcy stanu *Turgieniewa*, który, na własną prośbę, uwolniony został od tego obowiązku.

Radca kollegialny, *Kuruta*, wice-gubernator tauryckí, przenosi się na tenże urząd do *Orła*, na mieyscu radcy kollegialnego *Leontjewa*.

P. *Adlerberg*, kontroler główny, rangi 5tey klassy, w departamencie komissoryackim, mianowany wice-gubernatorem kaukazkim, na mieyscu radcy stanu *Rubaszewskiego*, na tenże urząd przeniesionego do *Woroneża*.

P. *Kruse*, rangi 5tey klassy, wice-gubernator woronezki, mianowany wice-gubernatorem tauryckim.

Radca dworu, *Guarin*, mianowany dyrektorem kantoru banku handlowego w *Astrachaniu*.

Assesor kollegialny, *Kniażewicz*, mianowany naczelnikiem wydziałowym w departamencie skarbowym.

Królestwo Polskie.

Warszawa dnia 8 kwietnia.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Na dniu 29 z. m. odbyło się w domu dobroczynności, przy ulicy Krakowskie Przedmieście, publiczne posiedzenie Towarzystwa Dobroczynności, pod przewodnictwem JW. Arcy-Biskupa, Prymasa Królewstwa, który, jako pierwszy raz zasiadający, w czułych wyrazach powitany został przez JW. Juliana Ursyna *Niemcewicza*, Prezesa Administracyi tegoż Towarzystwa, i zaproszony, aby, jak jego poprzednik, ś. p. Arcy-Biskup *Hołowczyc*, pracom Instytucyi, mającey na celu ocieranie łez cierpiącey ludzkości, łaskawie przewodniczyć i też radami swemi wspierać raczył. Zdanie sprawy z administracyi, niemniey przychodów i wydatków Towarzystwa pomienionego, będąc celem, dla którego podobne posiedzenia corocznie odbywają się, okazało, że instytucya ta, tak użyteczna dla ludzkości, miała przez rok 1824 dochodu zł. 94,817 gr. 7, a wydała z tego na utrzymanie 500 z górą ubogich w domach swoich, w *Warszawie* i na *Grzybowey-Woli*, niemniey na wsparcie 240 całych familiy, i oprócz tego 507 szczegółowych osób za domem, summę zł. 71,801 gr. 21, a zatem oszczędziła sobie funduszu na rok następny 1825 zł. 28,015 gr. 16. Prawdziwie wyznać trzeba, że Opatrzność sama opiekuje się tém Towarzystwem: rzuciwszy bowiem okiem na źródła, z których się jego fundusze składają, widać w nich, jak niewidzialnemi drogami, Bóg zamiary cnotliwe wspiera, cierpiących pociesza, i jak gorliwość i usiłowania tego Towarzystwa są zawsze jednakie i żadnemi przeciwnościami niezachwiane. „*Z niczego* (były słowa zdającego sprawę) *innego, tylko z niewyczerpaney Opatrzności Boga, wzniosł się gmach, na miłości bliźniego i litości publiczney oparty: otworzył bramy przytułku dla nędzy: zagroził próżniactwu i występkom, natrętnie nie raz wsparcia domagającym się, i mimo silnych pocisków potwarzy, niezachwiany przetrwał już lat dziesięć: bo go broniły ludzkość i czyste sumienie. Wam to, którzy, dobrze czyniąc, nie żądacie pochwał, którzy nie ustając w ofiarach ukrywacie wasze cnoty na łonie dobroczynności, wam to należy się wdzięczność pocieszoney ludzkości, wam wdzięczność Towarzystwa i trwanie tey instytucyi, którey przykład liczne już wydał szczepy w różnych okolicach Królewstwa.*“ Słowa te, rachunek żdany, i to wszystko, co Publiczność w Rocznikach tego Towarzystwa z lat upłynionych wyczytała, przekonywają dostatecznie, że ofiary Publiczności nadają ruch i życie tey instytucyi; ależ, jeśli powiem w wyrazach samego Towarzystwa, możnaż było sądzić, aby żyjąc w Kraju znanym ze swojey ludzkości i czułości dla nieszczęśliwych, kilkaset kalek i nędzarzy wiekiem obarczonych opuszczono bez przytułku i sposobu do życia? Wprawdzie zakres działań podobnych Towarzystw za granicą jest większy i mozolnieyszy: lecz tamte mają fundusze znaczne i stałe; a Towarzystwo nasze dla wspierania prawdziwie nieszczęśliwych i nadania litości publiczney, kierunku właściwego, zbierać musi ofiary nieustannie, aby niemi bieżące potrzeby i utrzymanie swych instytutów zapewnić. Artykuł ten, który Towarzystwo samo wkrótce wydać się mającym Rocznikiem prace jego bliżey i dokładnie wyjaśni, zakończę wyrazami samego Towarzystwa: „Jeśli, przy pomocy Nieba, wy przyjaciele rodzaju ludzkiego, a szczególniey ty płci piękna, która tyle czułych dowodów ludzkości i anielskiey dobroci dałaś poznać Towarzystwu, nie zachcecie szczupłego tego przytułku nieszczęśliwych opuścić, trwać on będzie i jaśnieć blaskiem waszey cnoty, tak długo, dopóki nędza schronienia potrzebować w nim będzie.“ (*K.*).

Austrya.

Wiedeń dnia 28 marca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Przed kilku dniami udali się NN. Cesarstwo Ichmość do głównego szpitala tuteyszego, i zwiedzili sale chorych. Przybyli niespodziewanie, tak, iż zwierzchników szpitalnych, jak nayprędzey, zwołać musiano. Zabawiwszy NN. Cesarstwo Ichmość blisko dwuch godzin i wszystko naydoskonaley rozpoznawszy, udali się do domu warjatów, i podobnież wypytywali się o wszystkie szczegóły tego zakładu. Gdy te mieszkania boleści, wśród powszechnych błogosławieństw opuszczali, zebrane mnóstwo ludu okazało Im naygłębsze swoje uszanowanie.

Zdaje się, iż N. Cesarz Jmć wyjedzie d. 5 lub 6 kwietnia do Włoch. Słychać, iż po drodze za-

bawi nieco w *Klagenfurcie*, *Goryсyi* i *Weronie*, i dopiero w końcu kwietnia przybędzie do *Mantuy*, gdzie zastanie N. Małżonkę swoję, która z Arcy-Xiężną *Zofiją* odwiedzi w *Monachium* NN. Rodziców swoich, a potém oboje NN. Cesarstwo udadzą się w dalszą podróż do *Medyolanu*. Arcy-Xiążę *Franciszek Karol* towarzyszyć ma N. Cesarzowi Jmci.

PRUSSY.

Berlin d. 26 marca.

Dnia 19 b. m. odbyły się we *Wrocławiu* wybory 3 deputowanych na seym i 3 zastępców z Xięztwa Szląskiego, Hrabstwa *Glac* i pruskiego Margrabstwa wyższey Luzacyi. (*G. W.*).

FRANCYA.

Paryż dnia 18 marca.

(*z Korrespondenta Hamburskiego.*)

Zapewniają, pisze gazeta *Constitutionnel*, że na skutek konferencyi, którą posłowie wielkich mocarstw sprzymierzonych, d. 14 u ministra stosunkow zewnętrznych mieli, wiele gońców do różnych punktów stałego lądu wysłano. Nanowo mówią o kongresie w *Paryżu* (Gazeta *Quotidienne*, zbijając tę pogłoskę, dodaje, że Xiążę *Metternich* z jednym tylko medykiem przyjechał.)

Listy z *Madrytu* pod 7 t. m. niczego wielkiey wagi nie zawierają. Jednakże okazuje się z nich, że dowódzcy francuzcy, w *Kadyxie* i *Barcellonie*, ściśle przestrzegają zachowywania warunków kapitulacyi.

Dzisia *Delfin* odprawiał przegląd woysk nowo tu przybyłych i ćwiczenia z ogniem.

Nowe urządzenie szkoły w *Saumur* jest następujące: margrabia *Reggio* jest pierwszym gubernatorem; półkownik *Saint-Blin*, drugim szefem; szefowie batalionowi *Delfieux* i *Grippier* pierwszymi instruktorami; major *Neubille* utrzymuje rachunki. Nadto 20stu jeszcze oficerów są nauczycielami.

Prośby, Izbom podawane, czasem bywają dosyć ucieszne. Niedawno do Izby Parów podana, zawierała: ażeby Królowi Sardyńskiemu proponować zamianę *Sabaudyi* na *Korsykę*, a Królowi Angielskiemu, również zamianę *Jersey* i *Guernsey*, na jeden z kantonów naszych w *Azyi* lub *Afryce*.

Nuncyusz papiezki był z odwiedzeniem u Xcia *Metternicha*.

Mieliśmy temi dniami kilka stopni zimna.

— *Dnia 22.* —

Skutkiem nowego zmnieyszenia cła wchodowego, od różnych artykułów zagranicznych, fabryki żelazne w prowincyach niderlandzkich, *Leodyum* i *Namur*, znacznie czynnieyszemi bydź zaczęły.

Mówią, że biskupi, którzy się przy koronacyi znaydować będą, podług dawnego obyczaju, otrzymają od Króla w podarku infułę i rokiettę.

Podróżny, który tylko co z *Drezna* przybył, w liście P. *Cousin*, do pewney damy w mieście tem pisanym, czytał, iż on pobytu swojego nigdy za niewolę uważać nie może, owszem zdarzeniu temu w swém życiu błogosławić powinien.

Xiężna *Metternich*, niedawno tu zmarła, była córką, sławnego w dziejach Austryi Xiążęcia *Kaunitza*.

— *Dnia 23.* —

Przeszłey niedzieli parowie: margrabia *Jaucourt*, hrabiowie *Boissy d'Anglas* i *Maurice-Mathieu*, oraz PP. deputowani: hrabia *Preissac*, *Donnous*, *Goutier* i baron *Chabaut-Latour*, wszyscy protestanci, mieli prywatne wysłuchanie u Króla, podobno w rzeczach swojego kościoła.

Gazeta *Etoile* wyrażа: *Goniec francuzki* (Courrier français), za gazetą *Echo du Midi* powtarza doniesienie, że po przybyciu Xięcia *Metternicha* do *Medyolanu*, rozpoczną się tam konferencye dyplomatyczne. Nam się zdaje, że ten kongres medyolański będzie tylko ciągiem koniecznym paryzkiego, o którym gazety z taką pewnością donoszą. Tym czasem, o jednym tyle prawdy, co i o drugim.

Na pamiątkę uczonego prawnika, *Pothier*, medal wybity będzie.

Xiążę *Doudeauville* zawsze jeszcze ciężko jest chory; stan jego atoli nie wzbudza bojaźni.

W *Bruxelli* wkrótce ma się otworzyć teatr angielski.

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Xiążę *Doudeauville* jest chory, i z tego powodu nie znaydował się na radzie gabinetowey d. 20, na którey sam Król przewodniczył.

Listy, odebrane tu z *Morei*, donoszą już teraz za rzecz pewną, o poddaniu się grekom twierdzy *Patras*.

Jakiś żartowniś dał takie zdanie o pewnym znakomitym urzędniku: iż jeżeli nie jest on wytrawnym finansistą, za to może się doskonałym nazwać rachmistrzem. Zdanie to usprawiedliwia twierdząc: że tenże urzędnik nauczył emigrantów *dodawać*, właścicieli papierów skarbowych *odciągać*, bankierów *mnożyć*, a francuzów *dzielić*.

Petycya Franciszki *de Payen*, (w którey jest zawarte żądanie, płacenia długów, przez Xiążąt Francuzkich zaciągnionych), po odrzuceniu przez Izbę Deputowanych, roztrząsaną była w Izbie Parów dnia 16 marca. Kommissya wniosła, ażeby tę petycyą oddać prezesowi rady ministrów, i oczekiwać w tey mierze zdania Króla, dodawszy tę uwagę, że wyznaczone w r. 1814, 30 milionów nie były wystarczającemi. Baron Mounier, sprzeciwił się temu wnioskowi i oświadczył, że Król sam od siebie ten projekt uczyni, skoro się przekona, że te 30 milionów rzeczywiście nie były wystarczającemi. Minister domu królewskiego oznaymił izbie, że mianowana jest osobna kommissya, do ostatecznego ocenienia wszystkich niezaspokojonych jeszcze pretensyy: a że długi tego rodzaju stały się długiem krajowym, uważał więc ten wniosek, jako będący w porządku.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Xiężna *Berry* wyjedzie w pierwszey połowie przyszłego miesiąca do *Bar-le-Duc*, i tam kilka dni zabawi w zamku Xiężney *Reggio*, a ztamtąd uda się na koronacyą do *Rheims*, poczém używać będzie kąpieli morskich w *Dieppe*.

Słychać, iż tu przybyły Margrabia *Caraman*, poseł nasz przy dworze wiedeńskim, uda się w przyszłym miesiącu do *Medyolanu*.

Xiążę *Doudeauville* minister domu królewskiego, mocno zachorował. Monarcha dowiaduje się często o zdrowiu jego.

Król Jmć pracował onegday z Hrabią *Villele*.

Na coroczném żałobném nabożeństwie, odprawianém d. 20 b. m. w kaplicy w *Vincennes*, za duszę Xiążęcia *d'Enghien*, znaydowali się wszyscy urzędnicy dworu Xiążęcia *Bourbon*.

Jeden z dzienników tuteyszych donosi o śmierci Pani *Gabryeli Ludwiki de Bourbon-Conti*, Hrabiny *Mont Cair-Zaim*, która miała ozdobę orderu *ś. Ducha* i Legii honorowey. Dama ta, którą uważano za naturalną córkę Xiążęcia *Bourbon-Conti*, umarła w 70tym roku życia swego. Wiadomo, iż służyła w półku dragonii i otrzymała wielki krzyż Legii honorowey. Testamentem zaleciła, aby ciało jey włożono w ołowianą trunę, a za życia jeszcze kazała sobie wystawić grób na cmentarzu *Père Lachaise*, który jey 10 000 franków kosztował.

— *Dnia 24* —

Czytamy w dzisieyszym dzienniku *Gwiazda*, iż Xiążę *Metternich* zabawi tu do d. 8 lub 10 kwietnia: albowiem N. Cesarz Jmć Austryacki dopiero d. 5 kwietnia wyjedzie z *Wiednia* do *Medyolanu*. Wspomniony Xiążę odwiedził d. 21 b. m. Hrabiego *Villele* i miał z nim długą naradę. Jeden z dzienników tuteyszych doniósł, iż zaraz po tém odwiedzeniu, odprawiła się u Hrabiego *Villele* rada ministrów, lecz temu dziennik *Gwiazda* zaprzecza.

— *Dnia 26.* —

Jeneralny Intendent *Siccard*, który z Panem *Ouvrard* zawierał układy na dostarczenie różnych potrzeb dla woyska naszego w Hiszpanii, został przyprowadzony z *Montpellier* do tuteyszey stolicy, i osadzony w więzieniu *Conciergerie*.

Wczora po południu stracono tu *Papavoine*, który zabił dwoje dzieci w lasku *Vincennes*.

(*z Gazety Börsen Halle*).

Król Jmć z *Delfinem* byli dzisia na łowach w *St. Germain*.

Wczora minister skarbu prezydował na radzie handlowey, która trwała do północy.

Gazeta *Quotidienne* utrzymuje, że Hrabiowie *Villele*, *Escars*, Karol *Damas* i Margrabia *Rivièrre*, podczas koronacyi wyniesieni będą do godności Xiążąt.

Podług gazety *J. des Débats* miała przyyść urzędowa wiadomość przez Anglią do Rządu w *Madrycie*, o zupełnem zniesieniu potęgi woyskowey hiszpańskiey w *Peru*; jednakże użyto środków, aby to nie rozeszło się w publiczności. — Mówią, iż 4 do 5000 ludzi woyska hiszpańskiego stanęło na granicy portugalskiey; i biegała pogłoska, że woysko francuzkie z niemi się połączy.

Dnia 21 dochod z opery na benefis *Talmy* wynosił 35,000 franków, lubo sztuka, którą wybrał, sławnego *Ducis*, naśladowanie *Shakspeare*, trajedyi *Othello*, pierwszy raz była wygwizdana.

Xiążę *Wolkoński* dawał wielki obiad dyplomatyczny.

Onegday była konferencya u Xięcia *Metternicha*, na którey znaydowali się nuncyusz i posłowie neapolitański, austryacki, rossyyski, pruski i bawarski; wieczorem nuncyusz wysłał gońca do *Rzymu*.

Wiadomość o zdobyciu *Patras*, potwierdziły listy nadeszłe wczora przez Livornę; twierdza kapitulowała d. 25 stycznia (8 lutego); donosi o tém dzisieyszy *Monitor*.

Gazeta *Etoile* donosi, że Xiążę Maxymilian Saski chciał na powrót wyjechać d. 21 z *Madrytu* przez Katalonią i *Russillon*.

Od 7 z. m. przechodzą liczne transporta koni remontowych dla naszey jazdy przez *Darmstadt*, i czasem idą do *Strasburga*.

Anglia.

Londyn dnia 16 marca.

(z Gazety Warszawskiey).

Rząd nasz odebrał bardzo ważne listy, przywiezione na statku pocztowym *Superbe*, który w $11\frac{1}{2}$ godzinach odbył żeglugę z *Calais* do *Londynu*.

Młodzi lordowie *Pelham*, *Hervey*, *Prudhoe* i *Lewerson Gower* towarzyszyć będą Xciu *Northumberland* na koronacyą Króla francuzkiego do *Rheims*.

Niektóre gazety tuteysze wezwały jenerała *Minę*, aby ogłosił kilka pism urzędowych Rejencyi urgielskiey, które zabrał przy zdobyciu tey twierdzy. Odpowiedział, iż przyzwoitość nie pozwala mu tego uczynić.

Pani *Catalani* da jutro przedostatni swóy koncert. Bilet kosztuje pół ginei. Wkrótce uda się do stałego lądu.

Wczorayszey nocy wybuchnął tu pożar, który kilka domów, szacowanych 12,000 funtów szterlingów (480,000 zł. pol.), w perzynę obrócił. Jest rzeczą dziwną, że już s ódmy raz wciąż co niedziela zdarza się pożar w tuteyszey stolicy.

Przed kilku dniami utworzyło się tu towarzystwo, dla połączenia *morza środziemnego z czerwonem*.

Ostatni bunt woyska indyyskiego w *Barracpoore* nie był tak znaczny, jak z początku mniemano w *Londynie*. Lubo tam było 6000 woyska krajowego, jeden atoli tylko półk 57dmy podniósł rokosz, do którego żaden oficer nie należał. Bunt i odstrychnienie się woyska indyyskiego położyłoby koniec władzy angielskiey w Indyach. Woysko krajowe wynosi przeszło 200,000 ludzi, i gdyby się zbuntowało, woysko angielskie nie potrafiłoby go przywrócić do porządku.

List z *Madras* pod d. 9 stycznia wyraża: „Mamy teraz 5 pułków europeyczyków i 12 krajowców do działań wojennych. Trzy z pierwszych a 10 z drugich, stoją w *Rangoon*, a 2 z pierwszych i tyleż z drugich, w *Chittagong*. W Bengalu czynią ogromne przysposobienia do dalszego prowadzenia woyny, jak tylko deszcze ustaną.

— *Dnia 19.* —

Jedna z gazet irlandzkich twierdzi, iż duchowieństwo katolickie otrzyma pensyą od rządu, i tak arcy-biskup pobierać będzie rocznie 1500 funt. szterl. (60,000 zł. pol.), biskup 1000 funt. szterl. (40,000 zł. pol.), proboszcz 300 f. s. (12,000 zł. pol.).

W roku zeszłym wywieziono z Anglii wyrobów bawełnianych blizko za 50 milionów funt. szterl. (1200 milionów zł. pol.), a zatém za 4 miliony 500,000 funt. szterl. (180 milionów zł. pol.) więcey niż w roku 1823. Można ztąd wnosić, jak nadzwyczayne postępy czyni handel angielski.

38 lekarzy w *Bath* oświadczyło, iż wszelkie okrucieństwa, popełniane na żyjących zwierzętach, pod pozorem ułatwienia nauki anatomii i fizyologii, są nieużyteczne i niepotrzebne.

Zamiast zmnieyszenia się, wzmaga się owszem spekulacya anglików, chcących chwytać się różnych przedsiębierstw w Ameryce południowey. I tak między innemi utworzyło się jedno towarzystwo, mające się trudnić połowem korali w zatoce mexykańskiey; drugie ma szukać drogich kamieni, zwłaszcza w Brezylii; trzecie ma uprawiać indigo, farbę szkarłatną i bawełnę w *Guatimala*.

Okręt kompanii indyyskiey *Millisch* przywiózł wiadomości z *Kalkuty*, dochodzące do d. 19 listopada. Pewna liczba zbuntowanych krajowców zamordowała w okolicy *Madras* poborcę i kilkunastu żołnierzy. W *Delhi* i innem mieście, podległém rządowi bengalskiemu, krajowcy zabili także kilku ajentów cywilnych kompanii. Wielkorządca, uznając niepodobieństwo, aby bunt Seapoyów w *Barrakpore* mógł nastąpić bez wiedzy, a nawet przyłożenia się oficerów, zwinął 47my półk tychże seapoyów, i natychmiach utworzył nowy 69ty półk, w którym oficerowie europeyscy, należący do zwiniętego półku umieszczeni zostali. Gazeta kalkucka z dnia 18 listopada donosi, co następuje: „Statek przewozowy *Ernest* przywiózł tu d. 2 b. z *Rangoon* Rojasów czyli Mionów (dowódców) *Tavoi* i *Mergui* z 90 innemi jeńcami wojennemi. Według powieści dwóch zbiegów birmańskich w *Rangoon*, zaszła rewolucya w *Awie*, i Król tameczny umarł. Zabrani w niewolą dowódcy birmanów *Tavoi* i *Margui*, są wystawiani za ludzi chciwych krwi. Jest rzeczą godną uwagi, iż *Tavoi* posłał niedawno dowódcę siamskiego w klatce do *Ranoon*, aby tam po zniewagach od ludu zakończył życie w mękach; teraz sam, wzięty w niewolą, musi patrzeć na klatkę, w którey ofiara jego śmierć poniosła."

Listy z *Demerari* pod d. 26 stycznia donoszą, iż tam na kilka dni pierwey spalono wszystkie domy, należące do rządu, i zamieszkałe przez murzynów, a to w rocznicę ogłoszenia prawa wojennego w osadzie.

Według listow z *Port-au-Prince* (na wyspie *St. Domingo*), pisanych d. 24 stycznia, ustała tam bojaźń wylądowania na tę wyspę przez francuzów. Wszelako mieszkańcy ciągle się uzbrajają.

— *Dnia 21.* —

Wczora odprawiła się tu wielka rada gabinetowa, na którey był także minister *Canning*.

Okręt liniowy, *Wellesley*, na którym znayduje się Pan *Karol Stuart* popłynął d. 16 b. m. z *Portsmouth* do *Lisbony*. Nazajutrz wyszła pod żagle fregata *Thetis*, która się złączy z eskadrą angielską przy uyściu *Tagu*. Eskadra ta składa się z dwóch okrętów liniowych i trzech fregat.

Widać już dobre skutki zmnieyszenia cła od wina: sprzedaż jego wszędzie się powiększyła, i rząd, zamiast uszczuplenia przez ten środek dochodów skarbowych, więcey jeszcze zyskuje, a na teraźnieyszém lub na przyszłém posiedzeniu Parlamentu będzie mógł także zmnieyszyć cło od herbaty, które 100 procentu wynosi, oraz od zagranicznego tytuniu, od którego dotąd płaci się cła 800 procentu.

Podług urzędowego wykazu, znaydowało się d. 10 października 1824 roku w Anglii, Szkocyi i Irlandyi, tytuniu w liściach milion 31,745 funtów, krajanego milion 18,298 funtów, tabaki 545,466 funtów. Od d. 5 stycznia 1824 roku do tegoż dnia i miesiąca w roku bieżącym 1825 opłacono cła od 16 milionów 931,672 funtów tytuniu i tabaki.

Słychać, iż w *Liverpool* tworzy się kompania, która kapitałem 800,000 funtów szterl. (32 miliony zł. pol.) ma robić kanał przez Irlandyą od zachodu na wschód.

Mówią tu o pożyczce, którą rząd hiszpański chce zaciągnąć w Anglii, a do którey przyłączona będzie ilość 400 000 funtów szterl. (16 milionów zł. pol.), za przyznane pretensye kupców angielskich, którzy ponieśli straty przez rozboje morskie na morzu Zachodnio-Indyyskiém. Tym celem ajent angielski w *Madrycie* wezwał wszystkich interessowanych, aby mu niezwłócznie potrzebne pełnomocnictwo nadesłali.

Odebrane tu gazety z *Nowego-Yorku* dochodzą do d. 17 lutego, i nic nie wzmiankują o zwycięztwach powstańców w *Peru*.

Dnia 18 b. m. Pan *Talbot* wniósł bil względem kompanii atlantyckiey, która ma używać statków parowych do żeglugi, dla łatwieyszego związku między Zachodniemi Indyami i stałym lądem amerykańskim. Pan *Mantheith* otrzymał pozwolenie, aby podał bil względem założenia nowego rynku i poprawienia portu w *Glasgowie*.

Na sessyi d. 21 b.m. Pan *Hume* mówił przeciw ogromnym (jak twierdził) wydatkom na utrzymanie posłów naszych przy dworach zagranicznych. Minister *Canning* odpowiedział, iż summy, przeznaczone na służbę dyplomatyczną są owszem za małe, i że wypadnie powiększyć je, z powodu teraźnieyszych stosunków z Ameryką Południową.

— *Dnia 22* —

(*z Korrespondenta Warszawskiego*).

Mówią, że P. *Peel* wychodzi z Ministeryum. Niebędzie zapewne inney przyczyny jego oddalenia się, jak to, że jest nieugiętym przeciwnikiem emancypacyi katolików.

Przybył tu z Paryża doktór *Spurzheim* i miewa prelekcye o nauce czaszkowey.

Słychać, że pewne towarzystwo angielskie, porozumiawszy się z prezydentem wyspy Haiti, zamierza nabyć od dawnych właścicieli osadników na tey wyspie, pretensye, jakie do niey mieć mogą. Naczelnik tego towarzystwa bawiący we Francyi, miał jednak otrzymać ostrzeżenie od tamteyszey policyi, iż jeżeli nie odstąpi od tego zamiaru, dostanie rozkaz wyjechania z Francyi.

Pierwszy kongres Rzeczypospolitey mexykańskiey, zebrał się d. 1 stycznia. Naczelnikiem rządu jest *Miguel Ramos Arispe*, podpisujący się: „*Prezydent Zjednoczonych Stanow Mexyku*.“ Wezwał on wszystkich uczonych, ażeby podali rządowi plany połączenia obydwóch Oceanów przez ciaśninę *Tehuantepec;* wysłano już nawet biegłych inżenierów, do rozpoznania i zdjęcia planów tego przedsięwzięcia.

Kongres Mexykański ogłosił powszechną amnestyą, dla wszystkich o różnicę zdań politycznych oskarżonych. Ci tylko wyjęci są zpod dobrodzieystwa tey amnestyi, którzy już po jey ogłoszeniu, spisków lub zaburzeń staną się winnemi. Dnia 28 zapadł na kongresie inny wyrok, upoważniający władzę wykonawczą, do przesiedlenia osób podeyrzanych, z jedney prowincyi do drugiey. Ten wyrok niemałe zrobił na wszystkich wrażenie.

Rzeczpospolita Mexyku mianowała margrabiego *l'Aportado*, pełnomocnikiem swoim przy dworze tuteyszym. Pan *Michelena*, który dotąd ten urząd sprawował, udaje się, jak mówią, w szczególnych zleceniach na ląd stały, a mianowicie do Rzymu. Obadwa byli dawniey członkami kortezów hiszpańskich, i w czasie swoim upraszali Króla Ferdynanda VII, ażeby stosownie do układu między jenerałem *Odonoju* i *Iturbidem* zawartego, dozwolił jednemu z infantów tron Mexyku zająć. Jak wiadomo projekt ten nie znalazł wysłuchania.

Zdaje się, że od niejakiego czasu, stosunki nasze z dworem hiszpańskim, są nieco zachwiane.

— *Dnia 23 marca.* —

(*z Gazety Hamb. Börsen Halle*).

Na radzie gabinetowey d. 20go, w ministeryum stosunków zewnętrznych, na którą P. *Caning*, przybył z *Gloucester-lodge*, znaydowali się wszyscy ministrowie, oprócz P. *Huskisson*.

W tych dniach wypłynął z *Greenock* okręt z wynoszącemi się do *Buenos-Aires*, dla prowadzenia rolnictwa o 120 mil w górze *Platy*, i w tym celu wiele nowych towarzystw zawiązało się.

Wczora były pokoje u Króla Jmci. Przedstawiani byli P. *Vaughan*, przedtym poseł w Szwaycaryi, a teraz w Zjednoczonych Stanach, i Xiążę *North umberland;* oba zaproszeni byli na tayną radę, a potym otrzymali, równie jak i Lordowie *Harrowby*, *Wellington*, *Derset*, oraz P. *Canning* i *Peel*, prywatne wysłuchanie.

Wczora pracował Xiążę *York* z kanclerzem skarbu. Słychać, że Król Jmć znowu tego lata odwiedzi Irlandyą.

Podany przez P. *Burdett* bill o emancypacyi katolików wczora był pierwszy raz czytany w izbie niższey, a drugie czytanie odłożono na dzień 19 kwietnia; P. *Peel* wszelkiemi siłami opierał się czytaniu. Sir Th. *Lethbridge* zaniosł przeciwko temu oświadczenie.

Listy z *Liworny*, *Tryestu* i *Ankony* zapewniają, że *Patras* kapitulowało, ale pod warunkami, które nie dozwalają jeszcze formalnego o tém ogłoszenia. Może się poddało, pod tym warunkiem, jeżeli do pewnego czasu posiłki nie nadeydą. Teraz wiadomo, że *Ibrahim* basza ściąga siły pod *Sudą* na *Kandyi*.

Rząd Zjednoczonych Stanow otrzymał od posła swojego w *Bagota* traktat handlowy, zawarty z *Kolumbią*, i drugi, względem zniesienia handlu murzynami i podał Senatowi do ratyfikacyi.

Pan *Huskisson* w głosie, pełnym znajomości rzeczy, prosił wczora na komitecie Izby niższey o następne postanowienia. „1) Ze pożyteczną jest rzeczą, sprostować różne akta z 3go i 4go roku panowania J. K. Mosci, mające tytuł, do uregulowania handlu między posiadłościami Króla Jmci w Ameryce i między innemi miastami w Ameryce i Indyach zachodnich, oraz między posiadłościami N. Pana w Ameryce i innemi częściami świata: „2) Zeby na mocy aktów z roku 3go teraz panującego N. Króla nałożone podatki do regulowania handlu między posiadłościami i t. d. (jak wyżey) albo na mocy aktu z 4go roku do sprostowania teraz wspomnionego aktu, ustały i zamiast tego niżey tu wymienione podatki opłacane były, jako to: (następuje długi rejestr podatków), i ażeby, jeśliby niektóre z wymienionych tu towarow przez połączone Królestwo wprowadzone były, złożone i ze składu znowu wzięte, dziesiątą część nałożonych na to podatków odstąpiono, i ażeby kiedy te towary przez sprzymierzone Królestwo, ale nie ze składu, jednak po opłacie wszelkich podatków przywozowych, na spożycie domowe do sprzymierzonego Królestwa wprowadzone były; rzeczone towary powinny bydź wolne od wszelkich rzeczonych podatków.“

P. *Huskisson* oświadczył, iż z początku było jego zamiarem, projekt swoy na trzy główne części rozdzielić: 1) Izbie przełożyć konieczność rewizyi systematu politycznego kolonialnego i przywieść go do lepszey zgodności z odmianami, które zdarzają się na świecie. 2) Skierować uwagę Izby do tego, jakby przyzwoitą było teraźnieysze podatki od wyrobów obcych rękodzielni zarówno jak zakaz uważać; 3) probować, czyby nie należało handlowi Wielkiey Brytanii nadadź większey rozciągłości. Jednakowoż zastanawiając się bliżey nad ważnością i różnicą tych przedmiotów uczuł potrzebę dwa ostatnie punkta odłożyć do czasu wygodnieyszego i ograniczyć się polityką osadniczą. Dotąd panującym systematem było bronić handlu z koloniami każdemu narodowi, prócz kraju, macierzystego. Ta zasada, jest powszechnie przyjęta; ale w niektórych koloniach, z przyczyny zaszłych odmian i modyfikacyi, które miały wielkie i pożyteczne wypadki, doznała wiele odmian. Zamiarem jego jest teraz rozpoznawać, czyby nie korzystniey było dla Anglii, z polityki i drogą prawną to przyjąć, co w hiszpańskich, portugalskich, francuzkich i innych osadach przez przypadek, rewolucye i moc okoliczności zdziałano.

Dzisia złożył Lord *Liverpool* w Izbie wyższey, a P. *Canning* w izbie niższey, wyrok polubowny Cesarza Jegomości Rossyyskiego, datowany z Petersburga d. 22 kwietnia 1822 r., względem myśli pierwszego artykułu traktatu gandawskiego, między Wielką Brytanią a Stanami Zjednoczonemi.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 39.

Wilno dnia 3 kwietnia v. s. 1825 Roku.

Hiszpania.

Madryt d. 12 marca.
(z Gazety Warszawskiey).

Z pułków prowincyonalnych wybrano 500 grenadyerów do gwardyi królewskiey.

Wezwano kapitanów z dywizyi jenerała *Bessieres* i chirurga sztabowego, aby się stawili przed pułkownikiem *Martinez*, i dali objaśnienie względem spisku, który roku zeszłego odkryto w Arragonii. Wiadomo, iż spiskowi wydawali okrzyk: *Niech żyje Karol V!* Jenerał *Rollo Capape* należał także do tego spisku, a oskarzycielem jego będzie, uwolniony teraz były minister *Cruz*.

Piszą z *Sewilli*, iż naywiększa nędza panuje w tameczney prowincyi. Na ulicach miasta leżą chłopi i proszą jałmużny, a bandy łotrów rozbijają po gościńcach. Z powodu suszy trzeba trzody pędzić o 12 i 15 mil na pastwiska. Osada pobiera tylko połowę płacy, dla braku pieniędzy.

Syn jednego z pierwszych grandów brał znaczne pieniądze od tych, którzy się starali o urząd u oyca jego, a którym za ten dar pomoc swoję obiecywał, uciekł teraz, bojąc się, aby się to niegodziwe jego postępowanie nie wydało.

Donoszą z *Irun* pod d. 12 b. m., iż półki francuzkie 5ty i 37 wyydą d. 1 kwietnia z *Korunny*. Nie masz jeszcze pewney wiadomości o ustąpieniu woyska francuzkiego z innych twierdz.

Wczora prowadzono tu na ośle po mieście wyrodnego syna, który się targnął na rodziców swoich; na każdym rogu ulicy kat bił go rózgami.

Fregata kupiecka *Potosi*, która z *Guayaquil* przybyła do *Kadyxu*, i w 91 dniach żeglugę odprawiła, potwierdziła wiadomość o zupełney porażce *Kanteraka* i *Laserna*.

— *Dnia 13.* —

Posłowie Cesarsko-Rossyyski i Królewsko-angielski, złożyli Królowi Jmci listy od Monarchów swoich; a z tego powodu rodzina królewska często się naradzała.

Na przełożenie jezuitów zniesiono wszystkie szkoły prywatne, założone podczas rządu konstytucyynego.

Nowy przeor *Magazela*, przybywszy do prowincyi Estremadury, kazał zaraz uwięzić 34 podeyrzanych osób w miasteczku, które ma tylko 500 mieszkańców.

Jenerał *Reiset*, dowodzący w *Barcellonie*, przełożył jeneralnemu kapitanowi *Caro*, iż w miastach i wsiach prowincyi zapalają umysły przeciwko francuzom. Oświadczył, iż jeśli temu nie zapobieży, jenerał *Reiset* użyje swojey władzy. Po czym jeneralny kapitan wysłał 2 wyższych oficerów do prowincyi dla uwięzienia 50 kilku zapaleńców.

Portugalia.

Lisbona d. 4 marca.

W kraju naszym panuje zupełna spokoyność. Królowa bywa czasem w tuteyszey stolicy, ciągle zaś mieszka w zamku, o 3 mile odległym. (*G. W.*).

Turcya.

Stambuł dnia 4 marca.
(z Dostrzegacza Austryackiego).

Rauf Mehmed Basza, który dawniey był wielkim Wezyrem, i o którym mniemano, iż urząd ten odzyska, został przeniesiony z *Erzerum* do bliższego Baszostwa *Kastamuni*, a następcą jego w *Erzerum* jest *Galib* Basza; dla tego zapewne, aby był bardziey oddalonym od stolicy.

Rząd w *Napoli*, ukończywszy woynę domową, rozpoczął znowu oblężenie *Patras*, od lądu i morza z podwóyną gorliwością, i (jak się zdaie) znacznemi siłami. Minister woyny *Koletti* ma prowadzić ośmiotysięczny korpus przeciwko *Patras*; statki greckie zamknęły zatokę Lepantską. Rozeszła się nawet pogłoska, iż twierdza *Patras* już się poddała. Mówią, iż twierdza ta została opatrzona w żywność, wystarczającą tylko na kilka tygodni; czego lubo się po tak czynnym dowódcy, iak jest *Jussuf* Basza, spodziewać nie wypadało, nie można jednak poczytywać tego za rzecz niepodobną. Tym czasem Porta iak nayusilniey stara się utworzyć liczne woysko w Albanii i Epirze. Posłała znaczne summy na zapłacenie Kapitanom albańskim zaległego z dawnieyszych kampaniy żołdu, co miało zapewnić mocne stronnictwo Porcie w tym kraju. Ustała po większey części obawa o postępowanie *Omera* Baszy. Trudno o tem wątpić, iż był skłonny do powstania; lecz zdaie się, iż ostatnie środki, których Porta użyła, zmnieyszyły znacznie nadzieje jego względem pomocy od dawnieyszych swoich przyiacioł. (*)

Fregaty Angielskie *Cambrian* i *Seringapatam*, tudzież korweta *Cyrene*, stoczyły d. 31 stycznia bitwę z korsarzami greckiemi. Kapitan *Hamilton*, powziąwszy wiadomość, iż 4 statki greckie zupełnie zrabowały okręt joński, udał się na wyszukanie rozboyników do okolic *Negrepontu* (**). Scigał ie. Dogonił 2 statki, które zaczęły się bronić i strzelały do Anglików. Wzięto nakoniec oba statki Greckie, i z rozkazu Kapitana *Hamiltona* spalono; w bitwie mieli Anglicy 8 ludzi zabitych, a blizko 20 ranionych. Jedna fregata została tak uszkodzoną, iż dla naprawy musi się udać do *Malty*.

Domowa woyna na półwyspie skończyła się na ucieczce lub poddaniu się dowódców przeciwney strony. Gazeta Idryyska donosi, iż *Kolokotroni* przybył dnia 11 stycznia do *Napoli* i zdał się na dyskrecyą rządu. Bracia *Anastazy* i *Comello Deligianni*, uciekając z *Karitena* dostali się do *Mistra*, zkąd posłali przełożenie do *Napoli*, gdyż urzędnicy prowincyi kazali ich zamknąć w klasztorze. Rząd zalecił potém urzędnikom, aby tych zbiegów pod mocną strażą kazali sprowadzić do *Napoli*, nawet związanych, jeśliby się poddać nie chcieli. Taż Gazeta donosi daley, iż *Londo*, *Zaimi*, *Nikita*, i syn *Sissiniego* siedzą w więzieniu w *Anatolico*.

Wyznaczono nadzwyczayną Kommissyą z 9 członków złożoną, która bez apellacyi sądzić ma wszystkich buntowników.

Los braci *Londo* w tych rozruchach jest godnym uwagi. Tak były Dyrektor *Jędrzey*, iak brat iego *Anastazy*, członek Rady prawodawczey, byli poczytywani za pierwszych patryotów. *Anastazy* po porażce i ucieczce brata swego, tyle jeszcze sobie ufał, iżośmielił się pokazać w Radzie prawodawczey, gdzie bez przeszkody należał do obrad. We dwa dni potem Dyrektoryum domagało się wyłączenia jego, co też natychmiast uchwalono.

Gazeta Ateńska umieściła odezwę, którą *Jędrzey Londo*, na krótki czas przed porażką swoią, wydał do narodu Greckiego, usprawiedliwiając się z oskarżeń, iż dla widoków własnego interessu odstąpił od zamknięcia *Patras*. Odezwa ta jest także podpisaną i potwierdzoną przez *Pano Kolokotroni*, *Jana Notara*, *Wasilego Petimezza*, *Demetrego Deligianni*, *Skalazza* i t. d. Oświadczaią, iż niedbałość rządu i zupełny niedostatek żywno-

---

(*) *Według listów z* Korfu, *pisanych w końcu lutego*, Omer *Basza wyszedł d.* 15 *stycznia z* Janiny, *i udał się do wskazanego mu stanowiska w* Salonice. *Tegoż dnia Seraskier* Mehmet Reśit, *z* 2000 *woyska miał weyść od* Janiny. (*Przypisek* Dostrz. Austryack.)

(**) *Podług rapportu ze* Smyrny, *zdaje się, iż bitwa ta zaszła w zatoce* Volo, *co tém jest podobnieyszém do prawdy, iż korsarze wypłynęli z wyspy* Skiatho *i* Skopelo. (*Przypisek* Dostrz. Austryackiego).

ści dla woyska, przymusił ich do odwrótu. Wreszcie pokazuie się, iż tak nazwani buntownicy żądali od Dyrektoryum rachunku z wydanych 13 milionów.

Kronika Grecka z d. 26 stycznia donosi, iż Jenerał *Tsonga*, któremu powierzono straż zbiegłych *Zaimi*, *Londo* i t. d. zaraz po wyjeździe *Maurocordato*, wypuścił *tych Apostatów* na wolność, a nawet wsadził ich na okręt i odprowadził do *Calamo*. Z powodu takiego uchybienia powinności, Gazeta Zachodnio-Grecka mocno narzeka, co tem bardziey zadziwia, iż z naywiększem uszanowaniem mówi o Jenerale *Tsonga*, który od czasu niebytności *Maurocordato* iest naymożnieyszym człowiekiem w owey prowincyi. Nader śmieszną jest rzeczą, iż *Tsonga* na usprawiedliwienie wiarołomstwa swego miał przytoczyć, iż *wcale brakowało mu żywności dla więźniów*, lubo przyznać trzeba, iż ten śmieszny pretext nie może się zdawać niepodobnym do wiary ze względu na trudną do opisania nędzę, jaka panuie w *Anatolico* i w całey Akarnanii.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Rozchodzą się tu rozmaite pogłoski, iako to: iż W. Sułtan, po odkryciu ostatniego spisku wysłał część skarbów swoich do Azyi, iż chce przenieść stolicę swoię do Azyi i t. d.

Stan stolicy tuteyszey iest ciągle zatrważającym. Uzbraiania nie ustaią, i dla łatwieyszego zaciągnienia maytków do przyszłey kampanii, W. Sułtan obiecał różne nagrody, a między innemi kazał rozdać ozdoby officerom, którzy w ostatniey kampanii byli czynnemi. Lecz trudno Porcie dostać biegłych maytków. Mówią powszechnie, iż W. Sułtan bardzo się gniewa na Baszę Egiptu, za to, iż skrycie wzniecił powstanie w Syryi, aby miał pozór wymówienia się od dalszey pomocy przeciw Grekom. Dotychczasowe iego postępowanie, a zwłaszcza wątpliwe działania syna jego w roku zeszłym, skłaniają do powyższego domysłu. Z Peloponezu miałaPorta odebrać wiadomość,iż grecy opanowali zewnętrzne szańce twierdzy *Patras*.

Od granic tureckich dnia 15 marca.

(*z teyże gazety.*)

List z *Liworny* donosi, iż twierdza *Patras* d. 25 stycznia (6 lutego) kapitulowała. Wypadek ten jest nader ważnym dla greków. *Patras* leży przy weyściu do zatoki lepantskiey, ma 10,000 mieszkańców, i jest mieyscem bardzo umocnionem. Turcy z zaciętością bronili tey twierdzy. Już warownie *Koron* i *Modon* nie długo także trzymać się mogą. Miasto *Patras* prowadzi znaczny handel z wyspami Jońskiemi, i wszystkie prawie kraje europeyskie mają tam konsulów lub ajentów.

Okręt, który przybył ze *Smyrny* do *Tryestu*, przywiózł listy z *Syra* pod d. 28 lutego, donoszące między innemi, iż w *Napoli di Romania* ma się rozpocząć sąd kryminalny na *Kolokotroniego* i *Delejani*. Admirał *Miaulis* objął dowództwo eskadry greckiey pod *Patras*.

NIEMCY.

Kassel d. 23 marca

(*z Gazety Warszawskiey*).

Huk dział dziś wieczorem ogłosił mieszkańcom tuteyszym ślub kościelny Elektorówny Heskiey *Maryi* z Xiążęciem Sasko-Meiningskim. Zamek *Bellevue* był wspaniale oświecony.

Od brzegow Menu d. 22 marca.

(*z teyże gazety.*)

W *Gera* wyszło surowe urządzenie przeciwko bankrutom. Żony nawet, mające udział do wykroczeń męża, nietylko tracą swóy wniosek, lecz oraz skazane będą do domu poprawy na połowę czasu, jaki mąż ma siedzieć.

— *Dnia* 25. —

Stany hannowerskie uchwaliły na lat 2 podatek od pokojów na wsparcie nieszczęśliwych dotkniętych powodzią. Podatek ten ma wynosić rocznie 600 000 talarów. Słychać oraz, iż rząd pożyczy obywatelom znaczną summę na poprawę szkód przez tęż powódź zrządzonych.

— *Dnia* 26. —

Ciało zmarłey w *Paryżu* Xiężney *Metternich* sprowadzono już do *Johannisberga*, gdzie odprawi się wspaniałe żałobne nabożeństwo, a w kilka dni potém zwłoki wywiezione będą do *Königswarth*, majętności Xiążęcia *Metternich*, leżącey w cyrkule pilznieńskim w Czechach.

W *Hildburghausen* nastąpiło niedawno połączenie gmin kościołów luterskiego i kalwińskiego w jeden kościoł ewangelicko-protestancki.

Kolonia d. 25 marca.

(*z Korrespondenta Hamburskiego.*)

Wczora kazał nasz nowy arcy-biskup, radca tayny hrabia *Spiegel* na *Desenbergu*, przez swego pełnomocnika xiędza *Hüsgen*, radcę konsystorskiego i kanonika akwisgrańskiego objąć kościoł tuteyszy katedralny i arcy-biskupstwo kolońskie. Kapitułę metropolitalną przedstawiali w tym razie tuteysi proboszczowie, na których czele znaydował się, jako prezydent proboszcz katedralny *Fitz*. Wkrótce zapewne nastąpią dalsze uroczystości, wprowadzenia metropolitalney kapituły, konsekracyi i intronizacyi arcy-biskupa.

DANIJA.

Kopenhaga dnia 19 marca.

(*z Gazety Warszawskiey*).

Tworzy się tu towarzystwo handlowe morza baltyckiego, które stolicę tuteyszą chce uczynić składem całego handlu na wspomnionem morzu. Liczba akcyy wynosi 300, z których każda kosztuje 400 talarów. Znakomici kupcy zagraniczni oświadczyli chęć należenia do tego towarzystwa.

WŁOCHY.

Rzym d. 6 marca.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Kardynałowie *Pacca*, *Spina*, *Galeffi*, *Dandini* i *Caccipiatti* zostali członkami świętey kongregacyi.

W roku zeszłym wyprowadzono z Sycylii 40,000 korcy zboża i 50 000 cetnarów oliwy, po większey części na okrętach sardyńskich.

— *Dnia* 10 —

Wydrukowano tu okolnik Oyca ś. do wszystkich patryarchów, prymasów, arcy-biskupów, z wezwaniem, aby zbierali i przesyłali składki na restaurowanie spalonego przed dwoma laty kościoła ś. *Pawła*, gdyż właściwe na to fundusze nie są dostateczne.

Małżonka Xiążęcia pokoju *Godoi*, kuzynka panującego Króla Jmci Hiszpańskiego, przybyła do kraju papiezkiego, i, z powszechném zadziwieniem pojednała się z mężem swoim, na którego w szczęśliwszych czasach mocno się uskarżała.

Pani *Letycya Bonaparte* ma bardzo słabowite zdrowie. Posiada znaczny majątek. Synowie jey, *Lucyan*, *Ludwik* i *Hieronim*, mieszkają tu w wspaniałych pałacach; dway pierwsi zaymują się pięknemi sztukami i naukami.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 2 godz. 2 wieczor	27 cal. 6 5 lin.	+ 2,75 stopni.	Półn. Zach.	Pochmurno.
	d. 3 godz. 6 z rana	27 — 6,2 —	— 0,5 — —	Półn. Zach.	Pochmurno.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

T A B E L L A

Wygranych trzeciey Klassy dwudziestey siódmey Loteryi Klassyczney Królestwa Polskiego podług następującego porządku.

Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.	Nr.	Zł.
69	125	3351	250	6556	250	9541	125	12601	125	17369	500	20409	125	22806	125
887	500	3523	750	76	125	9660	125	14	125	80	500	20599	125	22998	125
1344	125	42	125	6624	125	9941	125	12719	125	17425	125	20664	125	23006	250
65	250	3799	2000	42	125	61	125	13008	125	17590	125	21165	125	23174	250
1817	125	3909	125	93	125	10175	125	34	125	17691	500	21260	250	23244	125
1978	250	18	125	6717	125	81	250	13196	125	17717	250	21335	125	23320	125
2276	250	4138	125	80	125	10286	125	13646	125	92	125	63	250	75	125
2368	125	4358	125	6890	250	10424	125	13793	750	17987	125	70	125	23537	125
89	125	4623	500	6917	125	10508	125	13872	125	18063	125	21662	125	92	250
2468	125	80	125	88	125	17	125	13959	125	95	750	21840	125	23709	125
2514	250	4777	125	7022	125	10739	125	14138	250	18105	250	67	1000	23892	500
65	1000	4805	125	91	125	10824	1000	14420	125	80	500	80	2500	23906	125
2757	125	5362	250	7585	125	11082	125	14616	250	18259	250	21926	125	84	250
75	250	5755	125	7636	500	11356	125	14785	250	18352	750	94	125	24103	125
2806	250	5910	125	7734	125	11427	125	14984	500	18757	125	22029	125	26	125
55	125	85	125	7878	500	90	125	15054	500	18912	125	84	1200	90	125
2930	125	6018	125	7980	125	11537	750	82	125	19430	125	90	500	24214	125
91	9000	21	125	8573	750	73	125	15232	125	19752	250	22202	250	24409	125
3010	125	91	125	8598	125	11781	250	96	125	19830	125	23	250	24543	125
19	250	6285	125	8609	750	11981	250	15833	125	61	250	33	125	75	125
38	125	6424	500	89	125	12019	125	16024	125	90	250	22404	500	24725	250
62	500	27	125	8881	125	12220	750	16314	125	19963	500	56	500	87	250
3154	125	35	250	8908	250	76	125	16515	125	20139	500	22584	250	24905	5000
3225	500	47	750	9230	1000	81	125	16729	125	54	250	86	125	55	250
3261	1200	6537	500	9435	125	12303	125	16761	125	20328	250	22666	750	24972	250

Następujące Numera każden wygrał 50 Złotych.

Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.	Nr.
39	1455	2890	3879	4974	6218	7626	9296	10341	11752	13263	14396	15585	17440	18597	19910	21440	22648	23897
66	57	93	3965	5006	35	43	9307	71	11834	90	14428	15696	45	18600	67	69	71	23905
92	76	98	71	11	44	66	37	10455	66	99	68	15710	81	45	20051	84	72	12
122	1517	99	4044	61	5303	7738	52	66	11938	13309	90	32	17500	77	63	21501	22799	24
205	18	2943	66	84	66	92	72	10652	64	13	93	44	19	87	87	31	22842	36
11	25	81	86	99	72	7821	78	57	12010	17	14573	15917	62	18800	20111	36	22924	39
51	43	3005	87	5166	95	30	9411	63	56	31	96	21	87	16	82	57	23050	92
63	79	11	4109	78	6428	82	21	97	69	91	14610	80	17607	29	20248	68	63	24018
79	82	28	47	79	53	84	54	10714	12111	13403	67	16057	49	41	67	21647	71	36
93	1621	29	98	86	82	97	9507	16	59	37	74	16167	63	61	84	58	83	57
316	36	44	4223	5202	90	7982	18	88	71	51	14729	16225	65	18940	20307	97	23119	68
25	85	91	54	31	6542	97	32	10868	73	13519	50	29	88	57	36	21709	32	71
402	1731	99	67	45	6617	8019	37	83	12215	44	82	98	17716	97	20445	32	91	24138
24	70	3111	83	61	22	40	70	10902	30	59	86	16389	26	19076	20505	58	23223	46
95	71	14	4305	5302	6705	98	9609	5	33	63	14867	16420	35	19104	63	85	40	54
529	1812	33	19	13	6818	8122	57	94	46	82	14911	22	17815	13	67	91	51	24205
51	36	3208	38	32	88	32	68	11034	79	97	97	33	23	52	81	21841	67	33
602	80	18	4402	43	6931	8256	9748	57	12356	13609	15016	16510	63	73	20638	48	93	61
55	89	34	59	77	83	8303	81	63	59	29	62	55	73	19257	20702	64	23306	24318
91	1921	44	4500	5417	90	9	96	73	81	48	92	16662	95	87	20	21970	33	21
701	67	83	16	50	7017	8400	9810	90	12403	74	99	16814	17904	19301	41	78	73	45
18	72	3304	52	5515	60	6	32	11107	6	13732	15257	75	16	15	20873	98	82	60
21	2066	37	65	66	75	16	87	16	73	35	57	91	77	43	75	22016	93	24418
57	98	3418	94	5602	81	23	9925	72	85	13859	83	16901	84	19419	20981	66	23427	32
69	2117	21	4608	67	88	29	39	11262	12502	13921	85	9	92	38	21031	22219	28	56
800	2215	25	9	85	92	74	66	67	10	81	86	48	18004	65	47	47	31	24500
18	84	32	13	93	7115	8520	68	82	35	14000	94	83	5	66	69	58	36	45
82	85	35	31	5772	38	25	10055	11320	79	36	15353	99	31	80	89	22341	23527	90
920	2335	42	49	90	39	62	81	64	93	55	79	17016	18133	19511	97	59	36	24600
76	2447	3513	50	5368	43	70	10157	94	94	14142	96	36	35	22	21109	67	45	9
80	49	37	78	82	7262	73	40	11415	12622	50	99	68	38	33	29	81	78	15
89	60	46	4725	5960	7327	82	60	21	51	66	15422	75	56	48	38	91	23605	93
1005	86	71	28	63	63	8718	71	56	12746	84	61	77	83	74	48	22422	15	24711
150	2614	92	37	78	66	27	10201	68	12839	88	82	17113	92	19610	21236	55	26	23
74	22	93	52	87	80	28	3	69	44	14206	95	40	18203	11	66	62	49	38
206	33	3605	4801	6046	7418	8811	5	11538	57	20	15510	17227	93	12	80	22506	23730	63
36	2704	30	55	71	37	8904	59	11629	12949	45	18	38	18343	45	94	7	55	85
302	70	76	93	95	50	21	66	54	73	75	30	43	18431	19714	21348	14	95	24873
64	83	3732	4919	6119	7533	73	77	79	13014	76	40	55	18529	18	97	27	23817	91
437	2829	46	30	38	89	9128	82	91	13174	90	65	17305	35	30	21412	80	54	24908
44	69	58	64	61	97	9205	94	95	97	14324	68	23	59	42	21	85	59	13
452	2384	3763	4973	6215	7605	9255	10301	11696	13219	14392	15569	17420	18579	19881	21429	22623	62	43
																	23883	24956

Wszystkie Losy wygrane na dowod że są zapłacone, Kollektorowie do Dyrekcyi odesłać powinni; Cągnienie czwartey Klassy 27mey Loteryi odbędzie się dnia 5 maja 1825 roku.

Ostrzega się grających w niniejszą Loteryą, ażeby wymieniali Losy do każdey Klassy, stosownie bowiem do Artykułu 11, Obwieszczenia obok Planu (umieszczonego w N. 1 Kur. Lit.) wygrana temu tylko wypłaca się, kto posiada z właściwey Klassy Numer wygrywający.

w Warszawie dnia 5 kwietnia 1825 roku.

DYREKCYA JENERALNA LOTERYI KROLESTWA POLSKIEGO.

Kons. Kochanowski. *J. Gebhard.*

Biletów do tey Loteryi dostać można na Sawicz ulicy w domu Mińkiewicza pod N. 54 w Kantorze

P. Jakuba Lichtenszteina.

Ogłoszenie.

2. Przybyły z St. Petersburga Fizyk i Mechanik JP. Bartholomeo Bosko, ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, że w następną niedzielę dnia 5 kwietnia roku bieżącego, o godzinie pół do ósmey wieczorem da pierwszą reprezentacyą sztuk swoich w domu WW. Müllerów przy ulicy Niemieckiey w sali redutowey. Szczegóły ogłoszone będą przez afisze. Sala urządzona będzie w guście amfiteatru tak, że Publiczność naywygodniey wszystko widzieć będzie mogła. Cena mieysc: krzesło numerowane złotych 10. Drugie mieysce zł. 5, trzecie mieysce zł. 3 groszy 10. Biletow dostać można w każdym dniu od godziny 9 do 12 zrana, i od godziny 2 do 4 po obiedzie u JPana Bosko mieszkającego w domu JW. Prezydenta Sądu Gł. i Kawalera Żaby przy ulicy Ostrobramskiey na dole od ulicy po lewey ręce. B. Bosco.

---

1. Od Rządu Gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż na zaspokojenie skarbowego uzyskania, należnego od nieakuratnego podradczyka w dostawieniu prowiantu do magazynow w gubernii Orłowskiey, od dnia 1 8bra 1817 do 1 junii 1818 roku, żyda Wileńskiego Fiszela Rozynga, postanowiono dom murowany w mieście Wilnie pod N. 258, Obywateli De Sztrungow, na ewikcyą za pomienioną dostawę postąpiony, oddać od dnia 23 teraźn. mca apryla z publicznego targu w arendowną dzierżawę, azatem życzący bydź uczestnikiem tey licytacyi, zechcą przybydź do tego Rządu na terminy naznaczone: 1szy, dnia 7, 2gi 9, a trzeci 15 tegoż mca apryla, gdzie okazane im będą uprzednio do targow warunki. D. 2 kwietnia 1825 roku.

Assesor i Kawaler Nowicki. Sekretarz Kleyst. Naczelnik Stoła Kowalenok.

---

1. W sprawie Kredytorow i pretensorow do funduszu zmarłego Józeffa Szadurskiego za iego inskrypcyami przychodzących Remissą Sądu Główn. Wileń. drugiego Departamentu odesłany na rozpoznanie do Sądu Ziemskiego powiatu Wileńskiego, w tymże Sądzie na dniu 15 idącego miesiąca kwietnia i roku ogłoszony będzie oczewisty wyrok, o czem wchodzące do sprawy osoby dla należney z ich strony pilności niniejszą awizacyą zawiadamiaią się.

Michał Sawicki Prezydent Ziem. P. Wil.

---

3. Od Jurborskiey Tamożni ogłasza się, iż podług rozrządzenia Departamentu zewnętrznego handlu za skonfiskowane w różnym czasie towary, naznacza się nagrody niżey wyszczególnionym, którzy byli w tamożenney i pograniczney służbie w kowieńskim okręgu ubyłym z niey osobom:

Pomocnikowi dozorcy Lebiedowskiemu	rub. 13 k. 23.
Objezdczykom:	
Paszkiewiczowi	13 — 23.
Piotrowi Włodkowskiemu . .	264 — 60.
Jakubowi Hermanowi . . .	264 — 59¾
Sukcessorom służącego dawniey w Jurborskiey Tamożni, pakhauzowym dozorcą i wagstempelmeistrem, Tytularnego Sowietnika Piotra Obrembskiego	12 — 65½.

Dnia 21 marca 1825 roku

Za Członka Tytularny Sowietnik Miniatow.
Za Expedytora Buchalter Bodniewski.

---

3. Opieka Dworzańska powiatu Zawileyskiego podaje do powszechney wadomości, iż dla rychleyszego zaspokojenia remanentow skarbowych oddają się w arendę majątki. Budry Węglińskiego, Nowydział Bielikowiczow, Siemianowszczyzna Rydzewskich, Litwiany Szyszkow, Kobylnik Swiętorzeckich, Koyry Wrotnowskiego, schedy exdywizyi Cieykińskiey, schedy exdywizyi Kobylnickiey, schedy exdywizyi Szwakszczańskiey, Deguciszki Rudzińskiego, Zytomont Burego, Bojarele Łappy, Dąbrowszczyzna i Zabłociszki Zabłockiego, Jodziszki Połtowskich, Olechniszki Ciechańskiego i Stracza Jackowskiego. Życzący mieć w possesyi takowe majątki, zechcą przed dniem 23 następującego miesiąca apryla przybyć do miasta powiatowego Swięcian, gdzie w Opiece Dworzańskiey za cenę inwentarzami określoną mogą takowe possesye otrzymać. Dat roku 1825 mca marca 23 dnia.

Prezes Opieki Dworzańskiey Marsz. Hrabia Mostowski.

---

3. W skutek Remissy Sądu Ziemskiego pttu Wilkomierskiego w roku 1824 mca junii 30 dnia nastałey, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dla zebrania massy i usatysfakcyonowania Kredytorow W. Julijana Koziełły b. Sędziego Granicznego pttu Wilkom. przeznaczony po załatwieniu w pierwszym zjeździe in fundo majątku Pelisz właściwych stopni, przeniosłszy do miasta powiatowego Wilkomierza Sądownictwo swoje, z powodu niejawienia się dotąd Kredytorow tegoż Sędziego Koziełły, wzięcie całkowitego dzieła w namowę w dniu 11 następującego miesiąca apryla idącego dopiero 1825 r. przeznaczył, przed jakowym terminem ażeby Kredytorowie, i Pretensorowie tegoż Julijana Koziełły z udowodnieniem swoich stosunkow sub ammissione onych w tém Sądzie jawili się przez trzykrotną awizacyą zawiadomić postanowił. Dnia 7 marca 1825 roku w Wilkomierzu. Jan Weyssenhoff Prezyd. Sędz. Z. P. W. Exdywizor. Justyn Mikulicz Sędzia Ziem. powiatu Wilkom. Exdywizor. Anioł Kniaź Zagiell P. Z. W. Exdywizor.

Wilno dnia 3 kwietnia v. s. 1825 roku

3 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzoney Barbarze Pulcheryi dwóimienney Komorowskiey z dokładem Opiekunów, Pozew przed Sąd Ziemski pttu Szawelskiego na roki trojeckie czyli juniowe w r. teraźnieyszym 1825 w mieście JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Szawlach złożyć się mający, przez Gazetę Kuryera Littgo, jako żadney nigdzie osiadłości ziemskiey niemającey opublikowany, z powództwa Ur. Józefa Giedymina b. Prezydenta Ziem. pttu Szawelskiego przy referencyi do dowodów pisma exportowaney, w szczególności mieniąc oto: iż zeszły do wieczności ś. p. Tomasz Komarowski, bezżenny i w znaczney starości w r. 1821 grudnia 10 dnia w Folwarku Karwazach w Ekonomii Szawelskiey intestate bez żadney dyspozycyi umarł; po zeyściu którego, kiedy różni obcy, nic do pokrewieństwa nieprzynależni, ubiegać się do posięgnienia sukcessyi po tymże nieżyjącym Tomaszu Komorowskim zamiar uczynili, i kiedy otem doniesiono Szlacheckiey pttu Szawelskiego Opiece, taż Opieka na skutek praw Juryzdykcyi swojey posługuiących, wszelką pozostałość po nim zajęła, opisała i dostatecznie zinwentowała; ruchomość pozostałą, przez publicznie ogłoszoną Taxę zlicytować udysponowała, a ze zbioru gotowych pieniędzy, wszelkie interessa zmarłego deportowała, a resztę pozostałości z massy pieniężney i z obligów składającey się do odbioru prawdziwym nieżyjącego Tomasza Komarowskiego Sukcessorom zostawiwszy, ażeby wszyscy Sukcessorowie, iejednoczasowie z prawnemi dowodami, probującemi rzeczywistość sukcessorstwa, do posięgnienia swoich należnościów, przez się lub umocowanych Plenipotentów stawali, do Gazety Kuryera Littgo awizując wezwała. Po takim opublikowaniu, gdy ciż tytularni sukcessorowie o Extradycyą pozostałości, po zmarłym Komorowskim, do Szlacheckiey powiatowey Szawelskiey Opieki weszli, i żądania swe na podanych prośbach złożyli, w zbiorze zatem stron nawzajem przez też prożby kontruiących, jedni drugim stopniów sukcedowania zaprzeczających, w probacyi genealogiczney descendencyi rozróżnionych, Szlachecka pttu Szawelskiego Opieka wchodząc w rozpoznanie złożonych dowodów, po scisłym onych rozebraniu, objaśnioną została o tey rzeczywistey pewności, że Magdalena Pezlewiczówna, była naypierwey w zamęściu za Kazimierzem Statakiem, a po smierci jego powtórzyła śluby małżeńskie z Józeffem Komorowskim. W pierwszym zamęściu wydała na swiat Rozalię Statakiównę, a w drugim Tomasza Józefowicza Komorowskiego, i to dwoie potomstwo, po wygaśnieniu dalszego, w bliższym co do pokrewieństwa zostały położeniu. jako z jedney matki zrodzone; taż Rozaliia Statakiówna zaślubioną została Marcinowi Butowttowi, z którym spłodzili trzech synów, Wawrzyńca, Tomasza i Alexandra Buttowttów. Ci więc jedynemi będąc po matce Sukcessorami przecięli nawet możność zeszłemu Komarowskiemu, korzystania ze spadków po siostrze, a przez śmierć swojey matki, otrzymali stopień posięgnienia wszelkich sukcessyów na tę gałęź genealogii prawnie przypaść mogących. Wawrzyniec zostawił Synów czterech, Ignacego, Józeffa, Franciszka i Alexandra w życiu będących; Tomasz zaś Buttowtt teraz nieżyjący, spłodził Synów, Józeffa i Augustyna, a trzeci brat Alexander Buttowtt wydał na świat Jana i Dominika, a oraz córki Konstancyą, Agnieszkę, Jadwigę, Annę i Helenę. Reprezentacya więc zeszłego Tomasza Buttowtta co do sukcessyi spłynęła na jego potomstwo. Jakowa więc rzeczywiście wzięta genealogiczna descendencya, wyprobowaną została, metrykami szlubnemi, chrzestnemi, pogrzebowemi, urzędownie z Archiwum Wornieńskiego, Dyecezyi Zmudzkiey wydanemi jako dostatecznemi dowodami pisma, z kolei z pomiędzy dalszych. Szlachcic Stanisław Łaniewski jako Plenipotent żony swojey Róży z Chrzanowskich Łaniewskiey, brata jey Antoniego Chrzanowskiego, oraz Angieli z Langów Walczewskiey, przyznawając prawną wartość poszukiwania Butowttów, a tém samem dowodząc niemożność okazania bliższości nad nich do sukcessyi po Komarowskim przez zapisany na swey prożbie Reces, cofnął wniesioną pretensyą odstępując widoków sukcessyi, a pozostał przy obligu w r. 1817 marca 7 dnia na 100 cz. zł. przez zeszłego Tomasza Komarowskiego szlachcie Antoniemu i Róży rodzeństwu Chrzanowskim wydanym, a 24 stycznia do xiąg Ziemskich pttu Szawelskiego wprowadzonym, którego walor i należność pieniężna, przez żadną stronę niebyły pomówione. Nakoniec szlachcianka dwóimienna Barbara Pulcherya Komarowska, wywodząc pochodzenie swoie po Kazimierzu Komarowskim bracie rodzonym Ignacego Komarowskiego a Stryju rodzonym zeszłego Tomasza Komarowskiego, i ztąd zowiąc siebie stryjeczną siostrą zeszłego Tomasza, przywłaszczała na stronę swą całość sukcessyi po nim pozostałey lecz na wsparcie takowey probacyi, nieużyła żadnych inszych dowodów nad Extrakta z xiąg Ziemskich pttu Rosieńskiego, swiadectwa niektórych Obywateli tamecznego pttu w r. 1825 stycznia 13 d. niby wydanego, a dnia 21 tegoż miesiąca przez samąż Komarowskę aktykowanego, gdy takie swiadectwo bez okazania nawet Authentyku niebyło dostatecznym dowodem do osiągnienia sukcessyi z przypytywania się do niey a bardziey we względzie ważności, do poniżenia chrzestney metryki Tomasza Komorowskiego w roku 1750 xbra 13 zapisaney z xiąg Dyecezyalnych archiwum Worniańskiego urzędownie wydaney, probującey że on nie z Ignacego ale z Józefa oyca i matki Magdaleny Peyzlicze rodził się, oraz wszystkich inszych Butowttom służących metryk, gdy taż Barbara Pulcherya Komorowska nie pojaśniła nawet żeby Ignacy i Wawrzyniec Komorowscy (po których genealogiczną descendencyą na gołosłówney usposobiła relacyi) choć w dalekim byli pokrewieństwie, z nieżyjącym To-

maszem Józefowiczem Komarowskim, owszem złożona metryka przez Buttowtów Tomasza Józefowicza zupełnie oney twierdzenie zniweczyła; z uwag zatém powyżey wyszczególnionych Sklachecka ptu Szawel. Opieka, nie znalazłszy przekonania z rozpatrzonych papierow po Tomaszu Józeffowiczu Komarowskim pozostałych, i teraz zaprodukowanych, żeby taż Barbara Pulcherya Komorowska, była stryieczną Nieboszczyka siostrą lub też choć w dalekim stopniu pokrewną, przeto polegając na prawach kraiowych a mianowicie Statucie Littskim artykule 17 z rozdziału 5 po zmarłych osobach bez dyspozycyi, stopnie dla Sukcessorów do posiągnienia sukcessyi przepisującym; wszelką po zeszłym Tomaszu Józeffowiczu Komorowskim pozostałość, niewyłączając z niey dla nikogo żadney części, wydadź Sukcessorom Wawrzyńcowi, Alexandrowi i synom Tomasza. Buttowtom, na podział, przez ustawy krajowe uproporcyonowany zdeterminowała. A chociaż szlachcianka Komorowska, nieotrzymała w tym czasie aprobaty swojego dowodzenia, taż Opieka szlachecka wolność dochodzenia sukcessyi po zeszłym Komorowskim, jeżeli do tego mieć będzie słuszność prawami i dowodami wspartą, w przyzwoitym porządku zachowała. W konkluzyi oblig zeszłego Komarowskiego marca 7 dnia 1817 r. wydany na 100 cz. zł. Antoniemu Chrzanowskiemu i Róży z Chrzanowskich w teraznieyszym zamęściu, Stanisławowey Łaniewskiey, gdy co do prawności, jako też co do realności pożyczoney summy, przez strony niebył zaprzeczony, na Butowttach otrzymujących sukcessyą summa z procentami cz. zł. 149 wskazaną została, z terminem opłacenia, dla szlachcica Łaniewskiego przy aktach Ziemskich pttu Szawelskiego w r. 1824 marca 4 dnia. Naostatek tychże Butowttów według zasad prawa do uległości pod karami sprzeciwieństwa zobowiązawszy. Rezolucyą na osnowie praw nastałą, odpowiednią słuszności pod dniem 15 mca maja 1823 r. za N. 149 w Zurnale Szlachecka pttu Szawelskiego Opieka zapisała, stronom interessowanym lub ich plenipotentom, skoroby do Opieki przybyli oną objawić, a oraz i dowody przez nich wprzódy złożone zwrócić, zatém wydarzeniem udeterminowała. Nieprzestając obżałłna Komorowska na takiey rezolucyi, jako na sprawiedliwey zasadzie opartey, weszła z prożbą do Główney Opieki w zamiarze podniesienia opinii Opieki powiatowey Szawelskiey, gdzie gdy oney nieskutkowało żądanie, owszem przeciwny uformowanemu napastnie systematowi w roku 1824 januar. 26 dnia zakroczył wyrok, zostawujący w pełney Exystencyi Powiatowey Szawelskiey Szlacheckiey Opieki rezolucyą, potwierdzający zarazem, w punkcie dochodzenia sukcessyi po nieboszczyku Komorowskim, w porządku właściwym, jeżeli się usposobi w dowody prawne do tego przedmiotu posługujące. Obżałłna Komorowska nieukontentowana udziałem tey słuszności, nieprzestając na rezolucyach jurysdycznych, w Gazecie Kuryera Littgo zapowiedziała, przeciwko wszystkim do sukcessyi po zmarłym Komarowskim stosunki czyniącym prawny process, i chociaż onego jeszcze podług rozporządzenia Opiek jedney powiatowey Szawelskiey, a drugiey Główney gubernii Littsko Wilenskiey, przez wyniesienie zapozwów, zgodnie z przepisem Ustaw krajowych nierozwinęła, mylnie bardzo do Publiczności, awizacyyne przez Gazetę przesłała zawiadomienie, mieniąc siebie stryjeczno-rodzoną siostrą, kiedy nawet żeby choć w dalekim stopniu była krewną nieżyjącemu Tomaszowi Józeffowiczowi Komarowskiemu, żadnym dowodem niewykryła. Ztąd żałłcy Deltor Giedymin w widoku uroszczoney pretextowey pretensyi przez obżałłną Barbarę Pulcheryą Komarowskę, publicznie Gazetami ogłoszoney, i walkę w tey materyi processową zapowiadającey, ma w zamiarze do przeswiadczenia, niewypartemi dowodami pisma, jako nieżyjący teraz Tomasz Komorowski nie z Ignacego lecz z Józeffa oyca i matki Magdaleny Peyzliczé Komarowskich małżonków urodził się, miał siostrę rodzoną Rozalię w zamęźciu za Marcinem Butowtem, z niey tedy spłodzeni Butowttowie osiągnęli prawny stopień, korzystania z sukcessyi po wuju swoim Tomaszu Jozeffowiczu Komarowskim, intestate, bez dyspozycyi zeszłym, którzy prawem wieczystym w r. 1823 apryla 7 d. dattowaném, tegoż roku mca i d. w Ziemstwie Ptu Szawel. przyznanym, ogólney pozostałości po tymże nieraz pomienionym Tomaszu Komarowskim Ur. Józefowi Stankiewiczowi Szambell. b. Dworu Pol. zrzekli się, a koleyno tenże Stankiewicz żał. dellator. Giedyminowi takoż prawem wieczyszym w r. 1824 februaryi 24 sporządzonym i w tymże czasie w Ziemstwie takoż Szawelskim przyznanym, wiecznością wybył, transfundował. A zatem żałłcy Deltor Giedymin, zapowiedziany Gazetą Kuryera Littgo rozwijając process, przez tę pozewną cytacyę powołuie obżałłną Barbarę Pulcheryą Komorowskę, z jey Opiekunami do Sądu Ziemskiego pttu Szawelskiego, gdzie nieżyjący Komarowski, rodził się, edukował się, lat dokładem 70 żył i umarł, gdzie i wszelkie mienie po sobie i do zajęcia onego prawnych Sukcessorow zostawił, przy złożeniu prożb następujących, nadewszystko: o naznaczenie złożenia paręki w punkcie zabezpieczenia expensów prawnych przez obżał. Komorowskę, o komportacyą pod obowiązkiem wykonać się powinney przysięgi wszelkich dowodów pisma, o skassowanie teyże Komorowskiey pretensyi do posięgnienia ogólney sukcessyi po nieboszczyku Tomaszu Jozefowiczu Komorowskim pozostałey, o utwierdzenia za aktualnych sukcessorów i aktorów Butowttów i w stopniu ich żał. delt. Giedymina, powodem uzyskanych powyżey zadatowanych dokumentów zrzecznych, transfuzyynych, oraz pisma dowodów złożyć się mających; tudzież rezolucyów juryzdycznych, z dozwoleniem rządzenia funduszem jako swoją własnością, o przysądzenie dla żałł. dellatora expensów prawnych. Pisan 1825 r. miesiąca.

1825 r. marca 14 dnia, takowy pozew w sprawie W. JPana Józefa Giedymina b. Prezydenta Ziemskiego Ptu Szawelskiego, oczewisto W. JPannie Barbarze Pulchery dwóimienney Komorowskiey z dokładem opiekunów, jako nigdzie żadney Ziemskiey osiadłości nie mającey w mieście Szawlach do drzwi Izby Sądowey przybiłem, i o terminie stawania w Sądzie Ziemskim Ptu Szawelskiego na rokach Trojeckich 1825 r. lub po nich następnych ozpaymiłem. Wincenty Nowicki woźny Ziemski Szawelski.

Roku 1825 miesiąca marca 14 dnia, przed Aktami Ziemskiemi Ptu Szawelskiego, znaydując się obecnie woźny JP. Wincenty Nowicki, takową rellacyą urzędownie zeznał, przyjąłem. Ziem. Ptu Szawelskiego Regent Franciszek Drozdowski.

Roku 1825 marca 14 dnia, że takowy pozew umieścić można w Gazecie Kuryera Litewskiego poświadczam. J. Sawicki Ziem. Szawel. Sędzia.